ข้อบังคับสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)

ว่าด้วยโครงการสวัสดิการเพื่อความมั่นคงของชุมชนในเรื่องที่อยู่อาศัย

พ.ศ. ๒๕๕๓

โดยที่ชุมชนต่าง ๆ ภายใต้โครงการบ้านมั่นคงมีความเสี่ยงระดับหนึ่งเกี่ยวกับความสามารถ ของสมาชิกชุมชนในการชำระคืนสินเชื่อที่สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) หรือสถาบัน การเงินให้การสนับสนุนสินเชื่อในโครงการบ้านมั่นคง ความเสี่ยงดังกล่าวเป็นความเสี่ยงเนื่องจากการ อาจจะเกิดอัคคีภัย อุทกภัย วาตภัย ธรณีพิบัติภัย หรือสาธารณภัยอื่น ๆ หรือเป็นความเสี่ยงเนื่องจาก การอาจจะเสียชีวิตหรือทุพพลภาพของสมาชิก หรืออาจเป็นความเสี่ยงเนื่องจากกระบวนการปฏิบัติงาน ของสมาชิกชุมชน

เพื่อให้ชุมชนต่าง ๆ ภายใต้โครงการบ้านมั่นคงสามารถสร้างระบบการคุ้มครองความเสี่ยง ค้านการชำระคืนสินเชื่อดังกล่าว คณะกรรมการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนจึงเห็นสมควรจัดให้มีระบบ สวัสดิการเพื่อความมั่นคงของชุมชนในเรื่องที่อยู่อาศัยขึ้น โดยให้ระบบการคุ้มครองดังกล่าวให้การ สนับสนุนการสร้างกองทุนร่วมกันของชุมชน เครือข่ายและภาคีที่เกี่ยวข้อง ช่วยเหลือทางค้านการเงิน ส่วนหนึ่งแก่สมาชิกที่ประสบปัญหาข้างต้น และให้สมาชิกชุมชนมีส่วนร่วมกันในการดูแลและจัดการ ความเสี่ยงของชุมชนของตนพร้อมกับการจัดสวัสดิการให้แก่สมาชิกชุมชน ซึ่งจะทำให้เกิดการบริหาร จัดการร่วมกันทั้งในระดับชุมชนและเครือข่าย รวมทั้งก่อให้เกิดและพัฒนาระบบสวัสดิการชุมชนควบคู่ กันไปด้วย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๐ (๖) และ (๘) แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบัน พัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๔๓ และมติคณะกรรมการสถาบันพัฒนาองค์กร ชุมชนในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๓ คณะกรรมการสถาบันพัฒนา องค์กรชุมชนจึงออกข้อบังคับไว้คังต่อไปนี้

- ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า "ข้อบังคับสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ว่าด้วย โครงการสวัสดิการเพื่อความมั่นคงของชุมชนในเรื่องที่อยู่อาศัย พ.ศ. ๒๕๕๓"
  - ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป
  - ้ำ้อ ๓ ในข้อบังคับนี้

"สถาบัน" หมายความว่า สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)

"คณะกรรมการสถาบัน" หมายความว่า คณะกรรมการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน "ผู้อำนวยการ" หมายความว่า ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน

"คณะอนุกรรมการ" หมายความว่า คณะอนุกรรมการโครงการบ้านมั่นคงภายใต้แผนปฏิบัติ การไทยเข้มแข็ง ๒๕๕๕

"โครงการ" หมายความว่า โครงการสวัสดิการเพื่อความมั่นคงของชุมชนในเรื่องที่อยู่อาศัย "ความเสี่ยงของชุมชน" หมายความว่า การที่ชุมชนหรือผู้อยู่อาศัยภายใต้ โครงการบ้านมั่นคง เกิดความไม่มั่นคงในการดำเนินชีวิต ซึ่งมีสาเหตุจากการเปลี่ยนแปลงของสภาวะทางธรรมชาติ สภาพแวดล้อม เศรษฐกิจ หรือสังคม เช่น การเกิดอัคคีภัย อุทกภัย วาตภัย ธรณีพิบัติภัย หรือสาธารณภัยอื่น ๆ การตกงานหรือขาดรายได้ การเสียชีวิต ทุพพลภาพ หรือเจ็บป่วย การประสบอุบัติเหตุ เป็นต้น

"คณะกรรมการโครงการ" หมายความว่า คณะกรรมการโครงการสวัสดิการเพื่อความมั่นคง ของชุมชนในเรื่องที่อยู่อาศัย

"ประธานกรรมการโครงการ" หมายความว่า ประธานกรรมการโครงการสวัสดิการเพื่อความ มั่นคงของชุมชนในเรื่องที่อยู่อาศัย

"กรรมการโครงการ" หมายความว่า กรรมการโครงการสวัสดิการเพื่อความมั่นคงของชุมชน ในเรื่องที่อยู่อาศัย

"สมาชิกโครงการ" หมายความว่า กลุ่มบุคคล องค์กรชุมชน เครือข่ายองค์กรชุมชน หรือสหกรณ์ที่คำเนินโครงการบ้านมั่นคงและสมัครเข้าร่วมโครงการสวัสดิการเพื่อความมั่นคง ของชุมชนในเรื่องที่อยู่อาศัยตามข้อบังคับนี้

ข้อ ๔ ให้ผู้อำนวยการรักษาการตามข้อบังคับนี้ และให้มีอำนาจออกระเบียบ คำสั่ง ประกาศหลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติตามข้อบังคับนี้โดยไม่ขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้หรือมติ ของคณะกรรมการสถาบัน

หมวด ๑ วัตถุประสงค์ของโครงการ

ข้อ ๕ ให้สถาบันจัดตั้งโครงการสวัสดิการเพื่อความมั่นคงของชุมชนในเรื่องที่อยู่อาศัย โดยมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

- (๑) สร้างระบบคุ้มครองความเสี่ยงของชุมชนที่อาจเกิดขึ้นแก่สมาชิกในชุมชนและเกิดปัญหา ไม่สามารถชำระคืนสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยภายใต้โครงการบ้านมั่นคงได้ตามปกติ
- (๒) สร้างหลักประกันความมั่นคงให้แก่ผู้ขอใช้สินเชื่อจากสถาบันหรือสถาบันการเงิน ที่ให้สินเชื่อในโครงการบ้านมั่นคง
- (๓) ส่งเสริมให้ชุมชนมีระบบสวัสดิการและสร้างหลักประกันความมั่นคงในการคำรงชีวิต ตามความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง
- (๔) ประสานและสนับสนุนให้ระบบสวัสดิการชุมชน หน่วยงานท้องถิ่น และหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องดำเนินงานร่วมกันอย่างบูรณาการ

หมวด 🖢

เงินกองทุน โครงการและทรัพย์สินของ โครงการ

ข้อ ๖ ทุนและทรัพย์สินในการคำเนินโครงการ ประกอบด้วย

- (๑) เงินทุนประเดิมที่สถาบันจัดสรรให้
- (๒) เงินที่สมาชิกโครงการสมทบเข้าโครงการ
- (๓) เงินอุคหนุนจากภาคเอกชน ภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรหรือรัฐ ต่างประเทศ องค์การระหว่างประเทศ รวมทั้งเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้
- (๔) เงินหรือทรัพย์สินที่ได้รับจากสถาบัน องค์กรชุมชน เครือข่ายองค์กรชุมชนหรือภาคี ที่เกี่ยวข้อง
  - (๕) ค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน ค่าบริการ หรือรายได้จากการดำเนินการโครงการ
  - (๖) คอกผลหรือรายได้จากเงินหรือทรัพย์สินของโครงการ
  - (๗) ทรัพย์สินที่ได้มาในระหว่างการดำเนินโครงการ
- ข้อ ๓ การใช้จ่ายเงินกองทุนโครงการ ให้ใช้จ่ายตามที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ ของโครงการและตามมติของคณะกรรมการโครงการ

การบริหารจัดการและการบัญชีของเงินกองทุนโครงการ ให้แยกต่างหากจากการบัญชี ของสถาบัน

ข้อ ๘ เมื่อสถาบันจัดสรรเงินทุนประเดิมตามข้อ ๖ (๑) ให้แก่โครงการแล้ว ภาระผูกพัน ทางการเงินจำกัดเฉพาะเงินทุนที่สถาบันจัดสรรให้แก่โครงการเท่านั้น สถาบันไม่มีภาระผูกพันกับ การดำเนินงานใด ๆ ของโครงการ

หมวด ๓ การบริหารโครงการ

ข้อ ៩ ให้การบริหารโครงการเป็นการบริหารร่วมกันโดยภาคีที่เกี่ยวข้องซึ่งได้มาจากการ เลือกสรรของขบวนชุมชน ผู้แทนจากภาคีการพัฒนา และผู้แทนจากสถาบัน

ข้อ ๑๐ ให้ผู้อำนวยการแต่งตั้งคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า "คณะกรรมการโครงการ สวัสดิการเพื่อความมั่นคงของชุมชนในเรื่องที่อยู่อาศัย" ตามข้อเสนอของคณะอนุกรรมการ ประกอบด้วย กรรมการโครงการ ดังนี้

- (๑) ผู้แทนจากชุมชน องค์กรชุมชน และเครือข่ายองค์กรชุมชน ซึ่งได้มาจากการเลือกสรร โดยขบวนชุมชนซึ่งประกอบด้วย
- (๑.๑) ผู้แทนจากสหพันธ์พัฒนาองค์กรชุมชนคนจนเมืองแห่งชาติ (สอช.) จากทั้ง ๕ ภาค ภาคละ ๒ คน
  - (๑.๒) ผู้แทนจากเครือข่ายสลัม ๔ ภาค จำนวน ๓ คน
  - (๒) ผู้แทนจากภาคีการพัฒนา จำนวน ๑ คน
  - (๓) ผู้แทนจากสถาบัน จำนวน ๓ คน

เมื่อได้แต่งตั้งกรรมการโครงการตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้กรรมการโครงการเลือกกรรมการ โครงการคนหนึ่งเป็นประชานกรรมการโครงการ

ข้อ ๑ ให้คณะกรรมการโครงการดำรงตำแหน่งวาระละสองปี

เมื่อครบกำหนดตามวาระ หากยังไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการโครงการขึ้นใหม่ ให้คณะกรรมการโครงการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่า คณะกรรมการโครงการซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

กรรมการโครงการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

ข้อ ๑๒ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการโครงการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๑) คณะอนุกรรมการมีมติให้ออกตามข้อเสนอของคณะกรรมการโครงการ

ข้อ ๑๓ ในกรณีที่กรรมการโครงการพ้นจากตำแหน่งก่อนครบกำหนดตามวาระ ให้ผู้อำนวยการแต่งตั้งผู้อื่นคำรงตำแหน่งแทนตามข้อเสนอของคณะอนุกรรมการ เว้นแต่วาระที่เหลืออยู่ ไม่ถึงเก้าสิบวันจะไม่แต่งตั้งกรรมการโครงการแทนก็ได้ และให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งแทนนั้นอยู่ในตำแหน่ง เท่ากับวาระที่เหลือของคณะกรรมการโครงการซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

ในกรณีที่กรรมการโครงการพ้นจากตำแหน่งก่อนครบกำหนดตามวาระ ให้คณะกรรมการ โครงการประกอบด้วยกรรมการโครงการทั้งหมดที่มีอยู่จนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการโครงการ ตามความในวรรคหนึ่ง และในกรณีที่ประธานกรรมการโครงการพ้นจากตำแหน่งก่อนครบกำหนด ตามวาระ ให้กรรมการโครงการที่เหลือเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการโครงการ

- ข้อ ๑๔ คณะกรรมการโครงการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้
- (๑) บริหารโครงการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ
- (๒) จัดหาทุนและจัดทำแผนการเงินและการลงทุนของโครงการ
- (๓) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการให้สิทธิประโยชน์ การให้ความช่วยเหลือสมาชิกโครงการ การเข้าเป็นสมาชิกโครงการ และการสมทบเงินของสมาชิกโครงการ ตลอดจนการบริหารโครงการ
  - (๔) พัฒนากลไกการดำเนินงานและแนวทางการบริหารโครงการที่เหมาะสม
- (๕) เสนอรายงานประจำปีและความเห็นต่อคณะอนุกรรมการเกี่ยวกับการปฏิบัติการต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

การดำเนินงานตาม (๒) ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะอนุกรรมการ

ข้อ ๑๕ ให้สำนักงานโครงการบ้านมั่นคงรับผิดชอบงานด้านธุรการของโครงการ ปฏิบัติ หน้าที่เลขานุการคณะกรรมการโครงการและสนับสนุนงานด้านอื่น ๆ ที่โครงการมอบหมาย

หมวด ๔

การรายงาน การตรวจสอบและการประเมินผล

ข้อ ๑๖ ให้คณะกรรมการโครงการรายงานผลการดำเนินงานโครงการต่อคณะอนุกรรมการ และคณะกรรมการสถาบันปีละอย่างน้อยสองครั้ง

ข้อ ๑๗ ให้คณะกรรมการโครงการจัดทำบัญชีและงบการเงินของโครงการเสนอ คณะอนุกรรมการปีละอย่างน้อยสองครั้ง ให้มีการตรวจสอบบัญชีและงบการเงินโดยผู้ตรวจสอบที่คณะกรรมการโครงการแต่งตั้ง พร้อมทั้งจัดให้มีการประเมินผลเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพของการบริหารงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ ของโครงการ

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๑๘ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการโครงการที่ได้รับแต่งตั้งตามข้อ ๑๐ มีวาระการ ดำรงตำแหน่งสองปีนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง

ประกาศ ณ วันที่ ๑៩ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๓
พลเอก สุรินทร์ พิกุลทอง
ประชานกรรมการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน